

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 77.910/1/V
van 28 juli 2025

avis 77.910/1/V
du 28 juillet 2025

over

sur

een amendement op een
wetsontwerp 'houdende
diverse bepalingen'

un amendement à un projet de
loi 'sur des dispositions
diverses'

Op 1 juli 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de Federale Culturele Instellingen verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 18 augustus 2025,^{*} een advies te verstrekken over een amendement op een wetsontwerp 'houdende diverse bepalingen'.

Het amendement is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 22 juli 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D'ESPALLIER, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Ilse ANNÉ, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Benjamin MEEUSEN, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Annelies D'ESPALLIER, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 28 juli 2025.

*

Le 1er juillet 2025, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances et des Pensions, chargé de la Loterie nationale et des Institutions culturelles fédérales à communiquer un avis dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit jusqu'au 18 août 2025^{**}, sur un amendement à un projet de loi 'sur des dispositions diverses'.

L'amendement a été examiné par la première chambre des vacations le 22 juillet 2025. La chambre était composée de Pierre LEFRANC, président de chambre, Brecht STEEN et Annelies D'ESPALLIER, conseillers d'État, Bruno PEETERS, assesseur, et Ilse ANNÉ, greffier.

Le rapport a été présenté par Benjamin MEEUSEN, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Annelies D'ESPALLIER, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 28 juillet 2025.

*

---

^{*} Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

^{**} Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juin au 15 août.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN AMENDEMENT

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van (regerings)amendement (hierna: voorontwerp van amendement) strekt ertoe aan het ontwerp van wet ‘houdende diverse bepalingen’, dat als voorontwerp aan de Raad van State, afdeling Wetgeving is voorgelegd en waarover op 17 juni 2025 advies 77.699/2-3-4-16-VR² is verleend, een nieuw hoofdstuk X ‘Solidariteitsbijdrage’ in te voegen in titel 6 Pensioenen.

Artikel X van het voorontwerp strekt tot wijziging van artikel 68, §5, van de wet van 30 maart 1994 ‘houdende sociale bepalingen’, zodat het heffingspercentage van de solidariteitsbijdrage verschuldigd bij de uitbetaling van aanvullende pensioenen in de vorm van een kapitaal in alle gevallen 2% zal bedragen, terwijl thans 0%, 1%, 2%, van het bedrag wordt ingehouden door de uitbetalingsinstelling, al naargelang de situatie.

Artikel X+1 bepaalt dat het uniforme heffingspercentage van toepassing is op alle betalingen van Belgische aanvullende pensioenen die in de vorm van een kapitaal worden uitbetaald vanaf 1 oktober 2025.

Artikel X+2 strekt tot invoeging van een nieuwe paragraaf 5/1 in artikel 68 van de wet van 30 maart 1994. De ontworpen bepaling houdt in dat een bijkomende solidariteitsbijdrage wordt geïnd op het deel boven 150.000 euro (niet-geïndexeerd), wanneer het totaalbedrag van aanvullende pensioenen die drempel overschrijdt. Het heffingspercentage is gelijk aan 2% van de verhouding, uitgedrukt als percentage, tussen het excedent (gedeelte boven de drempel) en het totaalbedrag van de aanvullende pensioenen.

Artikel X+3 strekt tot invoeging van een nieuwe paragraaf 5/2 in artikel 68 van de wet van 30 maart 1994. Wanneer het geheel van de wettelijke pensioenen en de aanvullende pensioenen het maandbedrag van 3.225,74 euro (alleenstaande begunstigde) of 3.729,34 (begunstigde met gezinslast) niet overschrijdt, wordt de opbrengst van de heffing bedoeld in artikel X+2 van het voorontwerp terugbetaald.

Artikel X+4 strekt tot aanpassing van artikel 68^{quinquies} van de wet van 30 maart 1994, zodat de sancties voor het niet-doorstorten van de verschuldigde heffing door uitbetalingsinstellingen ook gelden ten aanzien van de tweede schijf van de solidariteitsbijdrage.

---

¹ Aangezien het om een voorontwerp van amendement bij een wetsontwerp gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² *Parl. St.* Kamer 2024-25, nr. 56-963/1, 399-495.

ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN HET AMENDEMENT

Voorafgaande opmerkingen

3. In advies 77.699/2-3-4-16-VR van 17 juni 2025 over het voorontwerp van wet ‘houdende diverse bepalingen’, heeft de afdeling Wetgeving onder meer opmerkingen geformuleerd bij de artikelen 141 tot 143 van dat voorontwerp, waarin de solidariteitsbijdrage op het aanvullend pensioen werd geregeld. Uit de verantwoording bij het thans om advies voorgelegde amendement blijkt dat dit er onder meer toe strekt om die regeling, mits aanpassingen, in een afzonderlijk hoofdstuk opnieuw in te voegen in het wetsontwerp. Het amendement beoogt daarbij ook tegemoet te komen aan verscheidene opmerkingen die de Raad van State in het genoemde advies heeft gemaakt.

Volgens een vaste adviespraktijk verleent de Raad van State, afdeling Wetgeving, behoudens in geval van wijziging van de juridische context, in de regel niet opnieuw advies over bepalingen die al eerder onderzocht zijn of die enkel zijn opgesteld of gewijzigd teneinde gevolg te geven aan een eerder door haar uitgebracht advies. Met betrekking tot die bepalingen wordt verwezen naar het voormelde advies.

Artikel X+2

4. Artikel X+2 voorziet in een heffing die wordt gebaseerd op het “initiële vestigingskapitaal” of “het uitbetaalde kapitaal”. De gemachtigde werd bevraagd over de betekenis van het begrip initiële vestigingskapitaal, en antwoordde als volgt:

“Artikel X+2 voorziet inderdaad dat, in geval van uitbetaling in rente, de heffing wordt ingehouden op het initiële vestigingskapitaal (eerste lid van de nieuwe paragraaf 5/1). Het vestigingskapitaal is het kapitaal dat aan de grondslag ligt van de uit te betalen rente.”

Met het oog op de rechtszekerheid strekt het tot aanbeveling om te verduidelijken wat onder deze notie begrepen moet worden, bij voorkeur in de tekst van het voorontwerp van amendement of minstens in de verantwoording bij het voorontwerp van amendement.

5. Aangezien een betaling in rente impliceert dat een periodiek bedrag wordt uitgekeerd, rijst de vraag of de bijdrage slechts wordt ingehouden bij een eerste betaling, dan wel bij iedere periodieke betaling. In de tekst van het voorontwerp wordt immers slechts gesproken van “de uitbetaling”. De gemachtigde verschafte in dit verband de volgende toelichting:

“Nee, de heffing zal dus één keer worden ingehouden, op het hele opgebouwde kapitaal; normaal gezien wordt de heffing ingehouden rond het tijdstip waarop de rente voor het eerst wordt uitbetaald. Er wordt geen bijkomende heffing ingehouden op de bijkomende kapitaalopbouw bovenop het initiële vestigingskapitaal eens het aanvullend pensioen in uitbetaling is.”

Met het oog op de rechtszekerheid dient dit te worden verduidelijkt in de tekst van het voorontwerp van amendement.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique¹ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET D'AMENDEMENT

2. L'avant-projet d'amendement (du Gouvernement) soumis pour avis (ci-après : l'avant-projet d'amendement) a pour objet d'insérer un nouveau chapitre X 'Cotisation de solidarité' dans le titre 6 Pensions du projet de loi 'portant des dispositions diverses', qui a été soumis sous forme d'avant-projet au Conseil d'État, section de législation, et sur lequel l'avis 77.699/2-3-4-16-VR² a été donné le 17 juin 2025.

L'article X de l'avant-projet vise à modifier l'article 68, § 5, de la loi du 30 mars 1994 'portant des dispositions sociales', afin que le taux de prélèvement de la cotisation de solidarité due lors du paiement des pensions complémentaires sous la forme d'un capital soit de 2 % dans tous les cas, alors qu'actuellement, l'organisme débiteur retient un pourcentage de 0 %, 1 % ou 2 % du montant, selon la situation.

L'article X+1 dispose que le taux de prélèvement uniforme s'applique à tous les paiements de pensions complémentaires belges effectués sous la forme d'un capital à partir du 1er octobre 2025.

L'article X+2 vise à insérer un nouveau paragraphe 5/1 dans l'article 68 de la loi du 30 mars 1994. La disposition en projet implique qu'une cotisation de solidarité supplémentaire est perçue sur la partie excédant 150.000 euros (montant non-indexé), lorsque le montant total des pensions complémentaires dépasse ce seuil. Le taux de prélèvement est égal à 2 % du rapport, exprimé en pourcentage, entre le dépassement (partie supérieure au seuil) et le montant total des pensions complémentaires.

L'article X+3 vise à insérer un nouveau paragraphe 5/2 dans l'article 68 de la loi du 30 mars 1994. Lorsque l'ensemble des pensions légales et pensions complémentaires ne dépasse pas le montant mensuel de 3.225,74 euros (bénéficiaire isolé) ou de 3.729,34 euros (bénéficiaire avec charge de famille), le produit du prélèvement visé à l'article X+2 de l'avant-projet fait l'objet d'un remboursement.

---

¹ S'agissant d'un avant-projet d'amendement à un projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

² *Doc. Parl.*, Chambre, 2024-25, n° 56-963/1, 399-495.

L'article X+4 a pour objet de modifier l'article 68^{quinquies} de la loi du 30 mars 1994, afin que les sanctions prévues en cas de défaut de versement du prélèvement dû par les organismes débiteurs s'appliquent également à la deuxième tranche de la cotisation de solidarité.

EXAMEN DU TEXTE DE L'AMENDEMENT

Observations préliminaires

3. Dans son avis 77.699/2-3-4-16-VR du 17 juin 2025 sur l'avant-projet de loi 'portant des dispositions diverses', la section de législation a notamment formulé des observations sous les articles 141 à 143 de cet avant-projet, qui réglaient la cotisation de solidarité sur la pension complémentaire. Il ressort de la justification de l'amendement actuellement soumis pour avis que ce dernier a notamment pour objet de réintroduire ce régime, moyennant des adaptations, dans un chapitre distinct du projet de loi. À cet égard, l'amendement vise également à répondre à plusieurs observations formulées par le Conseil d'État dans l'avis précité.

Suivant une jurisprudence constante, le Conseil d'État, section de législation, sauf en cas de modification du contexte juridique, ne donne en principe pas de nouvel avis sur des dispositions qui ont déjà été examinées précédemment ou qui n'ont été élaborées ou modifiées que pour donner suite à un avis précédent de la section de législation. En ce qui concerne ces dispositions, on se reportera à l'avis précité.

Article X+2

4. L'article X+2 prévoit un prélèvement basé sur le « capital constitutif initial » ou le « capital payé ». Le délégué a été interrogé sur la signification de la notion de capital constitutif initial et a répondu en ces termes :

« Artikel X+2 voorziet inderdaad dat, in geval van uitbetaling in rente, de heffing wordt ingehouden op het initiële vestigingskapitaal (eerste lid van de nieuwe paragraaf 5/1). Het vestigingskapitaal is het kapitaal dat aan de grondslag ligt van de uit te betalen rente ».

Dans un souci de sécurité juridique, il est recommandé de préciser ce qu'il faut entendre par cette notion, de préférence dans le texte de l'avant-projet d'amendement ou à tout le moins dans la justification de l'avant-projet d'amendement.

5. Étant donné qu'un paiement sous forme de rente implique le versement d'un montant périodique, la question se pose de savoir si la cotisation est retenue uniquement lors d'un premier paiement ou lors de chaque paiement périodique. Le texte de l'avant-projet ne mentionne en effet que « le paiement ». À ce propos, le délégué a fourni les éclaircissements suivants :

« Nee, de heffing zal dus één keer worden ingehouden, op het hele opgebouwde kapitaal; normaal gezien wordt de heffing ingehouden rond het tijdstip waarop de rente voor het eerst wordt uitbetaald. Er wordt geen bijkomende heffing ingehouden op de bijkomende kapitaalopbouw bovenop het initiële vestigingskapitaal eens het aanvullend pensioen in uitbetaling is ».

Par souci de sécurité juridique, il conviendrait de préciser ce point dans le texte de l'avant-projet d'amendement.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Ilse ANNÉ

Pierre LEFRANC